

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 28. ledna 1929, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem těžkého poškození na těle podle § 157 tr. zák., Emanuel K. kromě toho též přestupky podle §§ 431 a 391 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Namítá-li zmateční stížnost věcně podle čís. 9 a) § 281 tr. ř., že házení kameny nemůže býti trestné podle § 431 tr. zák. za všech okolností, nýbrž jen takové, které ve skutečnosti mohlo způsobiti poškození člověka, přehlíží, že v souzeném případě zjišťuje soud zejména, že obžalovaný Emanuel K. házel kameny po Josefu a Adolfu V-ových, že svědkyně Antonie V-ová, která teprve ke konci výstupu vyšla před dům, slyšela dopadati kameny na zem a kameny ty pak na cestě i na poli také sebrala, skutečnosti to, odůvodňující závěr, že tu bylo nejen konkrétní ohrožení tělesné bezpečnosti lidí, nýbrž i že obžalovaný jako zdravý a soudný muž musel poznati, že z jeho jednání může vzejíti nebezpečí pro tělesnou bezpečnost obou V-ových bez ohledu, házel-li z větší či menší vzdálenosti, ježto při házení kameny po určitých osobách nelze nikdy vyloučiti, že mohou býti zasaženy.

Čís. 3614.

Subjektivní skutková podstata zločinu § 15 čís. 3 zák. na ochranu republiky nevyžaduje přímé vybízení, stačí již pouhé (nepřímé) podněcování k vojenskému zločinu, působení na vůli nebo na cit neurčitého počtu lidí, jímž nepřímá má býti vyvoláno rozhodnutí porušiti zákon.

Pokud sem spadá přednášení básně, vybízející k vojenským zločinům osobou mladistvou.

(Rozh. ze dne 5. října 1929, Zm II 100/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu ve Znojmě ze dne 31. ledna 1929, jímž byla obžalovaná podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěna z obžaloby pro zločin podle § 15 čís. 3 zákona na ochranu republiky ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by ji znovu projednal a ní rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost uplatňuje důvody zmatečnosti čís. 5 a 9 a) § 281 tr. ř. Jest jí v tom i onom směru přiznati oprávnění. Nalézací soud odůvodňuje zprošťující rozsudek v první řadě takto: »Subjektivním znakem skutkové podstaty zločinu podle § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. jest úmysl, který předpokládá, že pachatel jednal k tomu cíli, by způsobil porušení zákona, které jest v odst. 3 § 15 zák. uvedeno. V úvaze, že obžalované

bylo teprve 16 let, že jest tedy osobou nezkušenou a politicky nezralou, nemohl soud nabýti přesvědčení, že obžalovaná skutečně tento cíl sledovala . . . » Nelze sice připustiti, že toto odůvodnění je nejasné, jak vytýká zmateční stížnost, poněvadž rozsudek zřetelně vyslovuje, že vyžaduje k naplnění skutkové podstaty deliktu ve směru subjektivním, by se úmysl pachatele nesl přímo za bezprávným účinkem, k dosažení toho porušení zákona, o němž mluví § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep., ale jest přisvědčiti zmateční stížnosti v tom, že soud vykládá skutkovou podstatu § 15 čís. 3 nesprávně, ježto se ve směru subjektivním nevyžaduje k tomuto zločinu přímé vybízení, nýbrž stačí již pouhé podněcování k vojenskému zločinu, takže jeho skutkovou podstatu zakládá každé jednání, jímž pachatel působí na vůli nebo na cit neurčitého počtu lidí a jímž nepřímo má být vyvoláno rozhodnutí porušiti zákon v určitém směru. Trestnost pachatelova není tudíž vyloučena již tím, že neměl přímý úmysl způsobiti porušení zákona v § 15 čís. 3 uvedené, že tedy nevyžýval přímo k páchání vojenských zločinů, nýbrž stačí, že jen k němu — třebaš i nepřímo — podněcoval, jak právě bylo uvedeno.

Nesprávným výkladem pojmu podněcování zavinil soud zmatečnost rozsudku podle čís. 9 a) § 281 tr. ř. To by ovšem nestačilo, by rozsudek mohl být zrušen, an soud podle dalšího odůvodnění zprošťujícího výroku nenabyl ani přesvědčení, že si byla obžalovaná vědoma významu a dosahu obsahu přednášené básně, toho, že se obsahem této básně vybízí přímo nebo nepřímo ke zločinům vojenským, a odůvodnil své přesvědčení v tomto směru tím, že obžalované bylo teprve 16 let, že jest tedy osobou nezkušenou a politicky nezralou. Právem vytýká zmateční stížnost tomuto výroku, že jest neúplný. Není sice správná výtku, že si rozsudek nevšímá okolnosti, zdůrazněné již v obžalobě, že trestní tendence básně, vybízení vojáků k vojenským zločinům, jest tak zřejmá a patrná, že i mladistvá osoba ji musila poznati, neboť obsahem a významem básně se zabývá, výslovně uváděje, že se obsahem této básně vybízí přímo nebo nepřímo ke zločinům vojenským. Naproti tomu jest oprávněna výtku, že si soud nevšiml udání samé obžalované, že již častěji při takových schůzkách přednášela. Již tato skutečnost dopouští, ano šlo o přednášky spolku vysloveně politického, závěr, že obžalovaná jest přes svůj mladistvý věk rozumější a v politických věcech zkušenější, než bývají jinak děvčata v jejím věku (16 let). Tím však byla pomínuta mlčením okolnost, rozhodná pro otázku viny, uvážili-li se, že k správnému zodpovězení otázky subjektivní viny obžalované, byla-li si vědoma, že její jednání jest způsobilé vyvolati u přítomných duševní stav, v němž by byli náchylni k páchání činů a opomenutí, které se trestají jako vojenské zločiny, jest nutné formálně bezvadné zjištění, zda si mohla či musela uvědomiti význam a dosah trestně závadného obsahu přednášené básně.

Čís. 3615.

Předchozí odsouzení pro čin uvedený v § 2 zákona o podmíněném odsouzení vylučuje za podmínek tam stanovených podmíněné od-